

## **Remissvar avseende promemorian Åtgärder för att öka antalet registrerade i Kammarkollegiets register för idéburna organisationer (Fi2026/01570)**

### **Sammanfattning**

Falu kommuns ställer sig positivt till promemorians förslag och delar bedömningen att de föreslagna förändringarna sammantaget kommer att göra registret mer attraktivt och tillgängligt för idéburna organisationer. Särskilt välkomnas förslagen om att fler idéburna organisationer ska kunna registrera sig, att begränsningarna kring värdeöverföringar anpassas, att den fårliga rapporteringsskyldigheten tas bort samt att straffbestämmelsen ersätts av administrativa åtgärder. Dessa förändringar minskar den administrativa bördan och stärker proportionaliteten i regelverket.

Samtidigt vill vi särskilt lyfta fram att registreringsavgiften och de löpande tillsynsavgifterna även fortsättningsvis riskerar att utgöra den största praktiska tröskeln för många idéburna organisationer att registrera sig.

### **Synpunkter**

Promemorian konstaterar att ansökningsavgiften för närvarande uppgår till 12 000 kronor och att den fårliga tillsynsavgiften uppgår till 1600 kronor. Avgifterna ska finansiera Kammarkollegiets kostnader för registrering och tillsyn.

Vår erfarenhet är att kostnaden för den särskilt vanligaste anledningen till att idéburna organisationer avstår från att registrera sig i registret. Detta gäller särskilt lokala föreningar och mindre organisationer med begränsade ekonomiska resurser och få anställda eller helt ideellt engagemang.

För många av dessa organisationer framstår kostnaden som hög i förhållande till den direkta nyttan av registreringen. Även om registret utgör en kvalitetsstämpel och på sikt kan bidra till ökad synlighet och bättre möjligheter till samverkan med offentlig sektor, får dessa nyttor ofta svårt att omsättas i konkreta ekonomiska eller verksamhetsmässiga fördelar på kort sikt.

Som kommuner vill vi betyda värde i att antalet registrerade idéburna organisationer ökar. Registret bidrar till ökad transparens och gör det enklare för offentliga aktörer att identifiera organisationer som uppfyller lagstiftningens kriterier för att vara idéburna. Registret kan därmed fungera som ett viktigt stöd vid samverkan, bidragsgivning, partnerskap och upphandlingar samt bidra till ökad tillit mellan offentlig sektor och civilsamhälle. Ju fler organisationer som väljer att registrera sig, desto större blir registrets värde som ett gemensamt verktyg för att synliggöra och stärka den idéburna sektorn. Detta flinje också med regeringens ambition att registret ska

fungera som en kvalitetsstämpel och bidra till att fler ideburna organisationer får en tydligare roll i samhällsutvecklingen.

Mot denna bakgrund är det angeläget att de kvarstående hindren för registrering minimeras. Vår bedömning är att avgiftsnivåerna idag riskerar att begränsa anslutningen till registret, framför allt bland mindre och medelstora organisationer. En ökad anslutningsgrad skulle gagna såväl de ideburna organisationerna som de offentliga aktörer som använder registret.

Vid delar därför promemorians bedömning att den föreslagna uppdelningen mellan organisationer som bedriver respektive inte bedriver offentligt finansierad välfärdsverksamhet kan skapa förutsättningar för differentierade avgifter. Promemorian konstaterar själv att kostnaden för registrering och tillsyn bör vara lägre för organisationer som inte omfattas av samma tillsyns- och kontrollbehov, och att detta skulle kunna möjliggöra en differentiering av avgifterna.

Vid anses att regeringen och Kammarkollegiet bör gå vidare med denna fråga och särskilt överväga:

- Differentierade avgifter utifrån organisationens storlek eller verksamhet.
- Lägre avgifter för organisationer som inte bedriver offentligt finansierad välfärdsverksamhet.
- En översyn om den nuvarande avgiftsnivån är förenlig med ambitionen att väsentligt öka antalet registrerade organisationer.
- Möjligheten att finansiera delar av registerhållningen på annat sätt än genom full kostnadstäckning från de registrerade organisationerna.

### Avslutande synpunkt

Vår bedömning är att promemorians förslag kommer att undanröja flera av de juridiska och administrativa hinder som hittills begränsat anslutningen till registret. För att reformen ska få fullt genomslag bedömer vi dock att avgiftsfrågan behöver ges större uppmärksamhet.

Om syftet är att betydligt öka antalet registrerade ideburna organisationer finns det skäl att anta att ytterligare förenklingar i regelverket, utan en samtidig översyn av avgiftsnivåerna, endast kommer att ge en begränsad effekt. För många mindre ideburna organisationer är kostnaden fortfarande en avgörande faktor vid beslutet om registrering.

Om ambitionen är att registret ska bli en samlad och naturliga plattform för Sveriges ideburna organisationer behöver därför även avgiftsnivåerna ses över. Ett register med hög anslutningsgrad stärker inte bara den ideburna sektorn utan även kommuners, regioners och andra offentliga aktörers möjligheter att använda registret som ett tillförlitligt verktyg för samverkan, finansiering och utveckling av välfärd och samhällsnytta.